

визначає ступінь їхньої конкурентоздатності на сучасному ринку праці.

1. Головин Б. Н., Кобрин Р. Ю. Лингвистические учения о терминах. М., 1987. 240 с.

2. Гороховська Т. В. Формування культури професійного мовлення майбутніх працівників органів внутрішніх справ: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.04. Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Б. Хмельницького. Хмельницьк, 2007. 20 с. URL: <http://www.nbu.gov.ua/ard/2007/07gtvovs.zip>

3. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність (на мат. сучасної газетної публіцистики): монографія / ред. В. Різун. К., 2002. С. 52–56.

Мирослава Рій,

викладач кафедри іноземних мов
та культури фахового мовлення
(Львівський державний університет
внутрішніх справ)

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Анотація. У сучасному світі доволі швидко зростає необхідність володіння іноземною мовою, що веде до невідповідного збільшення рівня вимог знань іноземної мови студентами нелінгвістичних навчальних закладів. Все більша увага звертається на аспекти вивчення іноземної мови як мови професійної взаємодії. Проблему удосконалення фахової підготовки досліджувала не одна людина, однак проблема формування професійних якостей майбутніх юристів у процесі вивчення іноземних мов залишається недостатньо дослідженою на теренах сучасної педагогічної науки. Специфіка оволодіння мовою полягає не стільки в сприйнятті та розумінні навчальної інформації, скільки у формуванні різних видів мовної діяльності з використанням іноземної мови, що вимагає тривалого тренування. Саме тому необхідно розуміти, які завдання постають при вивченні іноземних мов, чого саме необхідно навчати майбутніх юристів і якими навичками вони повинні володіти.

Ключові слова: підвищення професійної компетентності майбутніх спеціалістів, формування іншомовної професійно-комунікативної компетентності майбутніх юристів, формуванні мовної діяльності, професійно-орієнтоване вивчення, комунікативна обізнаність.

Abstract. Nowadays, we can see a quite fast increasing of necessity in foreign language proficiency. It leads us to more and more high level of requirements in foreign language proficiency in non-linguistical students. We pay more attention to the study of a foreign language as a language of professional interaction. The problem of improving professional training has been studied by many researchers, but the problem of forming the professional qualities of future lawyers in the process of learning foreign languages remains insufficiently studied in the field of modern pedagogical science. The specificity in foreign language proficiency is not as much in perception and mastering of educational information but in formation of different types of language activities using a foreign language. That requires a long training. That's why we must understand what problems we can meet in future lawyers' learning and what skills they need to master.

Key words: improving the professional competence of future specialists, formation the foreign professional and communicative competence of future lawyers, formation of language activity, professionally-oriented learning, communicative awareness.

Нині актуальним є дослідження проблем підвищення професійної компетентності майбутніх спеціалістів, їхньої підготовки до діяльності у сучасних соціально-економічних умовах. Досліджуючи стандарти вищої професійної освіти протягом останніх років, не можна не зазначити помітне зростання рівня вимог до володіння іноземною мовою студентами нелінгвістичних навчальних закладів. При цьому володіння іноземною мовою охоплює не тільки вміння здобувати професійну підготовку. В умовах розширення сфер співробітництва з зарубіжними партнерами надзвичайно актуальною стає здатність спілкуватися з іноземними колегами. Відповідно, одним із найважливіших елементів професійної компетентності майбутніх юристів є володіння іноземною мовою на рівні, доступному для сприйняття реципієнтом. Саме тому навчання іноземної мови як засобу комунікації у процесі майбутньої професійної діяльності є пріоритетним завданням викладача. Таким чином, формування іншомовної професійно-комунікативної компетентності майбутніх юристів, необхідної їм для обробки та використання інформації іноземною мовою є актуальною проблемою сучасної професійної вищої школи.

Метою статті є визначення того, які можливості надає професійно-орієнтоване навчання іноземної мови, а також яких навичок повинен набути фахівець при вивченні іноземної мови.

Проблему удосконалення фахової підготовки юристів досліджували Бадурка О., Біленчук П., Коваль Н., Скакун О. Окремим аспектам мовної підготовки правників присвячені роботи Артику-

ца Н., Прадіда Ю., Токарської А. У наш час все більше уваги приділяється аспектам вивчення іноземної мови як мови професійної взаємодії. Зокрема, проблема навчання професійно-орієнтованої іноземної мови досліджувалась такими авторами як О. Г. Поляков, Н. Д. Гальскова, А. Waters, Т. Hutchinson. Однак проблема формування професійних якостей майбутніх юристів у процесі вивчення іноземних мов залишається не достатньо дослідженою на теренах сучасної педагогічної науки. Це і зумовило актуальність дослідження.

Головне завдання при навчання іноземної мови полягає у формуванні мовної діяльності студента тією мовою, що вивчається. Специфіка оволодіння мовою полягає не стільки в сприйнятті та розумінні навчальної інформації, скільки у формуванні різних видів мовної діяльності з використанням мови, що вимагає тривалого тренування [1, с. 61]. Таким чином, сучасна методика викладання іноземної мови повинна вирішувати завдання підготовки професіонала, здатного до самостійного вирішення різноманітних комунікативних завдань, що виникають у процесі професійної діяльності.

Цільове або професійно-орієнтоване вивчення іноземних мов будується не тільки на базі загальноновживаної міжстильової лексики, але і значною мірою на лексиці, яка є властивою для певної професійної групи. Умовами для професійно-орієнтованого навчання іноземної мови студентів юридичних факультетів є необхідність ознайомлення їх з загальною та юридичною терміносистемою права, читання аутентичних текстів, формування в них навичок самостійної роботи зі створення індивідуального словника, оволодіння навичками усного професійного спілкування на прикладах найпоширеніших ситуацій повсякденного спілкування, необхідних для професійної комунікації [2].

Професійно-орієнтована лексична обізнаність юриста – це знання професійних лексичних одиниць і вміння їх застосовувати у різних ситуаціях професійного спілкування. Таким чином, завдання формування у студентів-юристів професійно-орієнтованої лексичної обізнаності на сучасному етапі полягають:

- у розвитку вміння і швидко застосовувати за різних обставин лексичне мислення студента;
- у формуванні навичок використовувати синонімічну сукупність іноземної мови; у розвитку мовної здатності добре і швидко міркувати, зіставляти різні думки, всебічно зважувати їх, роблячи певні висновки;

- у поглибленні вмінь передбачення закономірностей розвитку і закінчення явищ і процесів у природі й суспільстві під час читання юридичних текстів іноземною мовою, зокрема англійською чи німецькою, або сприйняття їх на слух;

- у поглибленні навичок самостійної роботи з текстом за фахом, удосконалювання вміння до самонавчання;

- у розвитку комунікативних здібностей.

На початковому етапі вивчення іноземної мови здійснюється формування навичок і вмінь спілкування в усній і писемній формах у межах сфер і ситуацій, визначених програмою відповідно до вікових особливостей студентів і їхніх інтересів, на основі використання прийнятих для цього мовленнєвих зразків [3, с. 10]. Оволодіння іноземною мовою розглядається як певний рівень сформованості навичок і вмінь використовувати мову для усного і писемного спілкування, як механізм пізнання історії, культури, особливостей політичної, правової сфер життя інших народів. Юристу необхідно на високому рівні володіти фаховою термінологією, адже її досконале знання, доцільне застосування в галузі юриспруденції є запорукою успішної професійної діяльності. Формуванню термінологічної компетенції слід приділяти увагу не лише у процесі вивчення фахових дисциплін, а й за допомогою засобів іноземної мови.

Як показує досвід, одним з найефективніших способів оволодіння юридичною лексикою студентами правових факультетів виявився понятійно-жанровий підхід, який спрямовується на ознайомлення із загальними особливостями функціонування юридичної термінології в різних типах юридичних текстів, залежно від функціонально-стилістичного різновиду тексту і жанру. Для роботи за допомогою цього методу викладачеві необхідно чітко уявляти собі, які ознаки юридичної термінології переважають в різних жанрах, які належать законодавчому, документальному і судовому реєстрам, які відповідають вузьким професійним сферам побутових джерел права, а на які з них у першу чергу необхідно звертати увагу студентам юридичних факультетів, які, опановуючи мову спеціальності, повинні оволодіти сукупністю всіх мовних засобів, що застосовуються в спеціальній області комунікації, гарантуючи розуміння між людьми, що працюють в даній області [4].

Поєднуючи такі підходи та застосовуючи міжпредметні зв'язки, можна досягти значно кращих результатів, виробити у майбутнього фахівця глибоке розуміння професійної терміноси-

стеми, навчити його доцільно послуговуватись здобутими знаннями. Показниками сформованості культури мовлення є правильність, точність висловлювань, якість і доступність викладу, чистота і виразність мовлення, багатство мовних засобів, доречність висловлювань, відсутність „слівпаразитів», різноманіття лексики, логічність, стилістична довершеність. Висока комунікативна обізнаність правовика формується в умовах навчальної діяльності й розрізняється як інтегральна якість, що об'єднує особистісні та професійні параметри.

Висновки. Отже, можна констатувати, що професійно-орієнтоване навчання іноземної мови дозволяє організувати активну взаємодію всіх учасників процесу спілкування, за якого відбувається взаємозбагачуючий обмін аутентичною, професійно значущою інформацією іноземною мовою, набуття вмінь професійного спілкування. Особливістю профільно-орієнтованого навчання іноземної мови студентів юридичних спеціальностей в немовному ЗВО є максимальне врахування специфіки професійної сфери.

-
1. Pendans M. Les activites d'apprentissage en classe de langue / Pendans M. Paris: Hachette, 1998. 61 с
 2. Розенбаум Е.Н. Основы обучения диалогической речи на языковом факультете педагогических вузов. М.: Просвещение 1975. 268 с.
 3. Le francais dans le mond. Revue international et professeurs de francais. Paris: № 303. Mars-Avril, 1999. P. 8-10.
 4. Мицич П. Как провести деловую беседу / П. Мицич. М.: Экономика, 1997. 167 с.

Ольга Романюк,
викладач кафедри іноземних мов
та культури фахового мовлення
(Львівський державний університет
внутрішніх справ)

ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОГО ПІДХОДУ ЩОДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Анотація. У статті розглянуто комунікативний підхід та його практичне застосування у викладанні іноземних мов. Визначено мету та основні переваги комунікативного підходу на протипагу традиційним